

harmonia: pytania utrwalające

1. Jaka jest budowa skali minorowej i majorowej (rozkład całych- i półtonów)?
2. Które stopnie gamy są ważniejsze od pozostałych?
3. Jakimi nazwami określamy poszczególne stopnie (I, II, III, IV, V, VI, VII) i jak je rozumieć?
4. Jaka w nauce harmonii jest podstawowa odmiana majoru, a jaka minoru? Dlaczego?
5. Co to jest akord i jaka jest zasada budowania akordów w systemie dur-moll?
6. Jaką rolę mają (za co odpowiadają) poszczególne składniki akordów: pryma, tercja i kwinta?
7. Które z akordów to konsonanse, a które – dysonanse?
8. Na których stopniach buduje się triadę harmoniczną?
9. Jakiego trybu są najważniejsze akordy w tonacji minorowej i majorowej?
10. Jak nazywają się poszczególne głosy układu czterogłosowego?
11. Jak jest skala każdego głosu?
12. Jakie mogą być maksymalne odległości między poszczególnymi parami głosów?
13. Który składnik akordu podlega dwojeniu:
a) w postaci zasadniczej (bez przewrotu)? b) w I przewrocie? c) w II przewrocie?
14. Kiedy można zdwoić inny składnik, a którego składnika nie dwój się (i dlaczego)?
15. Co to jest pozycja i postać akordu? (Czego dotyczą te określenia?)
16. Na czym polega układ skupiony, a na czym układ rozległy?
17. Wymień zasady ścisłego łączenia akordów bez przewrotu.
18. Kiedy występuje ruch głosów:
a) prosty? b) przeciwny? c) ukośny? d) równoległy? e) przeciwrównoległy?
19. Jakie są zakazane następstwa, biorąc pod uwagę:
a) funkcje harmoniczne? b) interwały? c) postęp melodyczny w głosach?
20. Jaka zasada obowiązuje przy łączeniu akordów nieposiadających dźwięków wspólnych?
21. Co to jest dźwięk wspólny? Jakie warunki trzeba spełnić, by dany dźwięk uznać jako *wspólny*?
22. Co to jest akord niepełny? Jakie składniki zawiera? Kiedy można (trzeba) go użyć?
23. Kiedy można wykorzystać akord w I przewrocie?
24. Co to jest bas cyfrowany? Jaka jest ogólna zasada odczytywania (budowania) akordów?
25. Jak w systemie basu cyfrowanego oznacza się akord:
a) D w tonacji minorowej? b) w I przewrocie c) w II przewrocie d) w określonej pozycji?
26. Czym jest dźwięk obcy?
27. Czym się różnią dźwięki obce I rodzaju od dźwięków obcych II rodzaju?
28. Co jest istotą opóźnienia? Na czym polega jego przygotowanie?
29. Który składnik można śmiało opóźniać („zawsze”)?
30. Jaką inną zbiorczą nazwą określamy dźwięki obce II rodzaju? Wyjaśnij tę nazwę.
31. W jakim kontekście melodycznym pojawia się (jak „zachowuje się”) dźwięk:
a) przejściowy? b) pomocniczy? c) zamienny? d) oderwany? e) wyprzedzający?
32. Czy w jednym akordzie można wykorzystać kilka różnych dźwięków obcych?
33. Jakie są warunki użycia akordu w II przewrocie?
34. Z czego wynikają ograniczenia w wykorzystaniu akordu kwartsektowego?
35. Czym jest kadencja? Jak je dzielimy?
36. Kiedy kadencja jest słaba, a kiedy mocna?
37. Jakie funkcje tworzą kadencję:
a) doskonałą? b) wielką doskonałą rozszerzoną? c) plagalną? d) zawieszoną? e) frygijską?

38. Omów budowę gam w odmianach:
a) durowej harmonicznej b) durowej 'miękkiej' c) moll naturalnej d) moll doryckiej.
39. Jaką budowę mają trójdźwięki główne (akordy triady) w tych odmianach?
40. Podaj przykład akordów jednoimiennych i omów zasady ich łączenia.
41. Na czym polega tzw. ukośne brzmienie półtonu?
42. Omów zasady rozwiązania trytonu.
43. Jaką budowę ma D^7 ?
44. Jak się rozwiązuje pełną i niepełną D^7 ?
45. Na czym polega ściśle rozwiązanie septymy, a na czym swobodne?
Kiedy D^7 można rozwiązać swobodnie?
46. Ile przewrotów ma D^7 i jak się je rozwiązuje?
47. Omów budowę dominanty chopinowskiej.
48. D^7 bez prymy: omów dwojenie składników, rozwiązanie akordu i typowe przypadki użycia.
49. Jakie dźwięki zawiera D^9 ? Jakie są zasady rozmieszczenia poszczególnych składników (zwłaszcza 9)?
50. Kiedy nona jest wielka a kiedy mała? Jak rozwiązuje się $D9$ z noną wielką, a jak z małą?
51. Ile przewrotów ma D^9 ? Których z nich się nie używa i dlaczego?
52. $D9$ bez prymy: ile ma przewrotów i jakie są zasady rozmieszczenia poszczególnych składników?
53. Omów rozwiązanie $D^9_{\pm}$ (z noną wielką) na T. Wskaż typowe błędy i wyjaśnij, jak ich uniknąć.
54. Na czym polega progresja?
55. Akordy poboczne: wyjaśnij nazwę „poboczne” i wskaż, na których stopniach je budujemy.
56. Na których stopniach budujemy pochodne subdominanty?
57. Dlaczego w akordach pobocznych ich tryb nie pokrywa się z funkcją?
58. Jak inaczej możemy nazwać akord D_{VII} ?
59. Akordy których stopni są identyczne w jednoimiennej tonacji durowej i molowej (np. *C-dur* i *c-moll*)?
60. Ile jest form S budowanych na II stopniu? Wymień je.
61. Akordy których stopni mogą pełnić po dwie różne funkcje?
62. Mamy następstwo akordów $e - F$. Jak oznaczysz pierwszą funkcję w tonacji *C-dur* i dlaczego?
63. Jakiego trybu jest $^{\circ}D_{VII}$ dowolnej tonacji?
64. Jaki akord, chociaż miał po dwa dźwięki wspólne z T i D, mogliśmy oznaczyć wyłącznie jako formę D?
65. Omów kadencje z wykorzystaniem akordów pobocznych:
a) neapolitańską b) zwodniczą c) eolską.
66. Jaki błąd harmoniczny jest wyjątkowo dozwolony w kadencji neapolitańskiej?
67. Kadencję zwodniczą możemy w jednej i tej samej tonacji rozwiązać na dwa sposoby – omów je.
68. Omów budowę i zasady rozwiązania septymowych form akordów pobocznych.
69. Omów zasady użycia akordów z dodaną sekstą: wskaż typowe funkcje i zasady rozwiązania.
70. Jak odróżnić septymowy akord poboczny od trójdźwięku z dodaną sekstą?
71. Omów budowę i zasady rozwiązania nonowych form akordów pobocznych.
72. Co to jest dominanta pozorna? Czym różni się od rzeczywistej? Jak z niej uczynić D rzeczywistą?
73. Na czym polega zboczenie (wychylenie) modulacyjne?
74. Jak oznaczyć wtrącenie – akord spoza tonacji?
75. Zamień oznaczenia funkcyjne na literowe: a) C: T (S) S (D) D T b) a: $^{\circ}T$ (D) $^{\circ}T_{III}$ (D) $^{\circ}S$ $^{\circ}T$
76. Zamień oznaczenia literowe na funkcyjne: a) C: C E A d b F G C b) a: a g D Fis⁹ H⁷ E a
77. Na czym polega zjawisko wyrzutni i jak je oznaczyć?
78. Jakiego rozmiaru są septyma i nona – dodane do T i S (w tonacji durowej)? Jak je rozwiązać?
79. Jakiego rozmiaru są septyma i nona – dodane do $^{\circ}T$ i $^{\circ}S$ (w tonacji molowej)? Jak je rozwiązać?
80. Czym jest figuracja?